

Om at være bevægelses- handicappet i Grønland

Af Anthon Petersen, kontormedhjælper
på kommunekontoret i Qasigiannguut/Christianshåb

Jeg er født i bygden Avannarlit i 1938. Da jeg var 3 år, druknede min far. Han forulykkede i sin kajak sammen med 2 andre. Et par år senere flyttede vi så til Cloushavn, hvor min mor mødte den mand, som hun senere giftede sig med. Han kom fra bygden Ikamiut, og vi flyttede alle sammen dertil, da jeg var 8 år.

Jeg gik i skole i Ikamiut og regnede med, at jeg skulle have været fisker og fanger – det var min fremtid. Men i juli 1953 blev jeg ramt af polio. Jeg var da 14 år. Vi, der var syge, blev overflyttet til Egedesminde, hvor skolen blev brugt som sygehus, og i september blev alle polio-ramte fra Grønland samlet sendt til Danmark. Vi sejlede med den gamle »Disko«. Jeg blev indlagt på Blegdams-hospitalet i København. Jeg kunne kun få danske ord, men var så heldig at ligge på stue sammen med min fætter, som havde været på efterskole i Egedesminde. Han kunne snakke dansk og oversatte for mig. Jeg var totalt lammet, men kunne dog snakke.

Efter 1/2 år blev jeg sendt til Hornbæk Kurbad, hvor jeg blev behandlet med elektriske stød. Det var hårdt, men

det skulle jo hjælpe. Der blev også gjort gymnastik med mig, så efter 1 år var jeg så meget bedre, at jeg kom på Vanførehjemmet i København. Der var jeg i 3 år. Jeg lærte at strikke på maskine der. Så kom jeg på plejehjem i Lyngby i et års tid.

Jeg ville gerne tilbage til Grønland, og fik lov at komme herop på prøve i 1/2 år. Jeg havde problemer med vejrtrækningen, og man var ikke sikker på, at jeg ville kunne klare mig. Jeg kom hjem til mine forældre i Ikamiut og var der i 10 år.

Jeg var glad for at komme hjem, men det var lidt kedeligt. Jeg havde jo ingen arbejde. Jeg strikkede lidt, men det gik ikke godt. Der var jo ingen til at hjælpe. Det var ikke bare det at strikke, men det skal jo også bagefter stryges og sys. Så jeg holdt op.

Jeg boede hos mine forældre. De har et lille hus. Vi er kun 2 børn. Det var svært at færdes i terrænet. Da jeg kom, kunne jeg gå lidt, men jeg levede for godt og tog så meget på, at benene ikke mere kunne bære mig. Så jeg fik rullestol. Jeg havde også en 3-hjulet cykel.

Jeg var nogenlunde selvhjulpen, men jeg måtte se i øjnene, at jeg ikke havde nogen fremtid i Ikamiut. Så i 1969 flyttede jeg til Christianshåb. Jeg boede på Alderdomshjemmet.

Jeg snakkede med kontorlederen ved KGH og fik arbejde på billetkontoret den 1.3.1971. Jeg blev hentet og bragt i bil. Jeg arbejdede der til 30.4.1977, hvor jeg blev ansat som omstillingsmand på kommunkontoret. Jeg søgte også bolig og fik lejlighed i 1977. Jeg boede altså 7-8 år på Alderdomshjemmet. Det var godt nok, men ikke noget for mig. Jeg kunne ikke have noget privatliv der. F. eks. måtte der ikke komme besøgende efter kl. 21.00.

Jeg bor stadigvæk i min 1-værelses lejlighed. Den er indrettet, så jeg kan klare mig selv, og jeg har jo efterhånden fået købt møbler og andre fornødenheder, så jeg har det hyggeligt. Jeg har 4 timers hjemmehjælp om ugen til at gøre rent. Jeg arbejder fuldtids, og når jeg kommer hjem fra arbejde, skal jeg lave mad og se fjernsyn. Jeg keder mig ikke. Jeg har mit fjernsyn, og der kommer venner og spiller kort og dam. Jeg har også nogle venner, som henter mig engang imellem, så jeg kommer på besøg. Jeg kendte ikke ret mange, da jeg kom til Christianshåb, men jeg lærte mange at kende på billetkontoret. Jeg har også en fætter og kusiner i byen.

Jeg ville jo gerne have været fisker og fanger, og jeg tænker da også tit på, hvordan det ville have været; men jeg

har vænnet mig til mit handicap og tænker ikke over det mere. Jeg har ikke tænkt på at uddanne mig, for efterhånden blev jeg jo så gammel, før jeg kom igang med noget.

Om sommeren kan jeg køre på min 3-hjulede cykel. Det er dejligt. Det tør jeg ikke om vinteren. Jeg plejer at holde sommerferie i Ikamiut. Der er altid dejligt om sommeren med den friske vind og varmen. Jeg er medlem af en skakklub og har vundet 3 pokaler. Desværre holder den pause i vinter, for der er nogen, som er rejst, og andre arbejder i skiftehold på fabrikken.

Jeg er meget tilfreds med tilværelsen, som jeg har det. Jeg ville da gerne have en lidt større lejlighed med et soveværelse, hvis det kunne lade sig gøre; men ellers klarer jeg mig selv og har ikke brug for hjælp.

Jeg kunne måske godt tænke mig lidt mere underholdning i byen, der sker jo ikke så meget. Jeg kan ikke læse mere end 5 minutter, så flyder bogstaverne ud for mig. Men jeg kan se fjernsyn og låner nogle bånd, hvor der er indtalt historier.

Hvis jeg skulle ønske noget for de andre handicappede i byen, skulle det være, at de skulle bo sammen et sted, hvor de kunne få hver deres værelse i stedet for at bo på Alderdomshjemmet. Så kunne de snakke og alligevel have det for sig selv. Det er ikke godt at skulle bo på Alderdomshjemmet, når man ikke er gammel.